

ΕΤΟΣ 53ον

11 Δεκεμβρίου 2005

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 50 (2741)

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ

«Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος»

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς μιλάει στό σημερινό Ἀνάγνωσμα γιά τά διάφορα πάθη μας. Ἐς δοῦμε τί σημαίνει πάθος. Θά πάρουμε γιά διδάσκαλο τόν ἅγιο Νικόδημο τόν Ἀγιορείτη.

Ἡ ἔννοια τοῦ πάθους

Ὁ Θεοφόρος ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης, πού ἦταν μιά κινητή βιβλιοθήκη, ἔχει γράψει πολλὰ γιά τά πάθη. Ἐς δοῦμε πῶς ὀρίζει τή λέξη πάθος. Κατά τόν Ἅγιο πού μεταφέρει τή γνώμη τοῦ ἁγίου Ἰωάννη τῆς Κλίμακος, πάθος εἶναι ἡ μετατροπή τῶν συστατικῶν ιδιωμάτων τῆς φύσεως σέ νοσηρή κατάσταση. Παραδείγματα· Ἡ σαρκική ἔνωση τοῦ ἀνδρός καί τῆς γυναικός ἔγινε γιά τήν τεκνογονία, ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος τήν μετέτρεψε σέ πορνεία. Ὁ θυμός μπῆκε μέσα στή φύση μας ἀπό τό Θεό κατά τοῦ ὄφους, ἐνῶ ἐμεῖς τόν χρησιμοποιοῦμε κατά τοῦ πλησίον.

Δέ δημιουργεῖ ὁ Θεός τά πάθη. Ὁ Θεός δημιουργεῖ τό σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, ὄχι ὁμως τήν ἀρρώστια. Δημιουργεῖ τήν ψυχή, ὄχι ὁμως τήν ἁμαρτία. «Κακοῦται δέ ἡ ψυχὴ παρεκτροπυμένη τοῦ κατά φύσιν» (Ἰωσήφ ὁ Βρυένιος). Τό πάθος εἶναι κίνηση τῆς ψυχῆς παρά φύσιν ἢ γιά φιλία ἄλλοι ἢ μίσος ἄκριτο, ἢ γιά κάτι τό αἰσθητό.

Τά εἶδη τῶν παθῶν

Διάφορα εἶναι τά πάθη πού ἐνεργοῦν στόν ἄνθρωπο. Δέν ἐνεργοῦν ὅλα στόν ἴδιο χρόνο καί καιρό, ἀλλὰ ἀνάλογα μέ τήν ἡλικία καί τό χρόνο τοῦ καθενός ἢ ἀνάλογα μέ τήν ἀντοχή καί τή δύναμή μας. Τό πρῶτο πάθος πού σπέρνει μέσα μας ὁ διάβολος εἶναι ἡ οἴηση, νά νομίζουμε πῶς κάτι εἴμαστε. Ἀπό τή φιλαυτία γεννιοῦνται ἄλλα τρία· ἡ γαστριμαργία, ἡ φιλαργυρία καί ἡ κενοδοξία. Ἐπίσης ὁ συγγραφέας τῆς Κλίμακος γράφει ὅτι ἐάν κάνουμε μιά ὑπόθεση πῶς τά πάθη τοῦ ἀνθρώπου

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Κολ. γ' 4-11)

Ἡ ἀπέκδυση τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου

Ἀδελφοί, ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. **Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, δι' ἣ ἐρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας, ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς· νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, ὅπου οὐκ ἔστι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν παῖσι Χριστός.**

εἶναι δώδεκα, ἕαν ἓνα ἀπ' αὐτὰ ἀγαπήσεις, π.χ. τὴν οἴηση, αὐτὴ ἀναπλήρωσε ὅλα τὰ ἄλλα. Ἐπίσης λέγονται πολλὰ καὶ γιὰ τὸ πάθος τῆς φιλαργυρίας. Ἡ φιλαργυρία μᾶς κάνει ἄφιλους. Οὔτε τὸ Θεό μπορούμε νὰ ἀγαπήσουμε οὔτε καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

Μέ ἄλλα πάθη πολημεῖ ὁ διάβολος αὐτοῦς πού εὐρίσκονται στὸν κόσμον καὶ μέ ἄλλα αὐτοῦς πού εἶναι μοναχοί. Οἱ ἀρχαριοὶ μοναχοὶ πέφτουν στό πάθος τῆς φιλαργυρίας καὶ τῶν φαγητῶν. Οἱ μεσαῖοι στήν ὑψηλοφροσύνη καὶ οἱ τέλειοι στήν ἀκρίβεια. Τό ἴδιο παράπτωμα ἔχει ἄλλη βαρύτητα στὸν ἓναν κι ἄλλη στὸν ἄλλο. Παίζει ρόλο ὁ τόπος, ὁ τρόπος καὶ ποιὸς τὸ ἔκανε. Ἡ ἄλλη βαρύτητα ἔχει ἢ κλοπὴ χρημάτων ἀπ' τὸ σπίτι σου κι ἄλλη ἀπ' τὴν Ἐκκλησία. Ἡ ἄλλη βαρύτητα ἔχει ἢ πορνεία σ' ἓνα ἡσυχαστὴ καὶ ἄλλη σ' ἓναν κληρικό, ἄλλη ἢ μέθη σ' ἓνα μοναχό κι ἄλλη σ' ἓναν κοσμικό.

Τὰ πάθη διαιροῦνται σὲ τρεῖς κατηγορίες: Σωματικά, ὅπως ἡ πολυφαγία, ἡ πορνεία, ἡ μοικεία κ.ἄ.· ψυχικά, ὅπως ὁ φόβος, ἡ ἀμέλεια, ἡ ἀδικία, ἡ ὑπερηφάνεια, ἡ φιλαρχία, ἡ φιληδονία, ἡ φιλαργυρία· νοερά, ὅπως ἡ ἀγνωσία, ἡ τύφλωση, ἡ ἀδιακρισία, ἡ βλασφημία, ἡ ἀφροσύνη κ.λπ. Ἡ γνώση τῶν παθῶν πολὺ μᾶς ὠφελεῖ. Ἡ ἄλλη πάθος κι ἄλλη ἄμαρτία. Πάθος εἶναι ἡ ρίζα πού ἀποκτήθηκε ἀπ' τὴν ποληλία στό εἶδος τοῦ ἄμαρτίας (ἔξιν). Ἄμαρτία εἶναι τὸ κατ' ἐνέργεια πάθος. Τὸ ἓνα γεννᾷ τὸ ἄλλο. Πάθος εἶναι ἡ χρονία φαντασία τῆς ἄμαρτίας, ἄμαρτία δὲ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς φαντασίας. Νὰ ἐξετάζουμε τὰ πάθη μας λεπτομερῶς καὶ στήν ἡσυχία. Τότε θὰ βροῦμε ποληλὰ νὰ βόσκουν μέσα μας. Ὅσα πάθη ἔχουμε μέσα μας, τόσους καὶ αὐθέντες. Τὰ πάθη ἀτονοῦν, ὅταν δέν τοὺς δίνουμε τροφή.

Ἡ θεραπεία τῶν παθῶν

Οἱ ἐντολές εἶναι ἡ θεραπεία τῶν παθῶν. Π.χ. Στὸ πάθος τοῦ μίσους νὰ βάλεις τὴν ἀγάπην. Στὸ πάθος τῆς ὑπερηφάνειας νὰ βάλεις τὸ ἐμπόσταρο τῆς ταπεινοφροσύνης. Στὸ πάθος τοῦ θυμοῦ, βάλῃ τὴν πραότητα. Νὰ ἐπιθέτουμε τὴν ἀντίθετη ἀρετή. Τὸ

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ὅταν ὁ Χριστός, πού εἶναι ἡ ζωὴ μας, φανερωθεῖ, τότε καί σεῖς θά φανερωθεῖτε μαζί του δοξασμένοι. **Νεκρώσατε λοιπόν ὅ,τι γήινον εἶναι μέσα σας, δηλαδή τὴν πορνεία, τὴν ἀκαθαρσία, τὸ πάθος,** τὴν κακὴ ἐπιθυμία καὶ τὴν πλεονεξία, ἡ ὁποία εἶναι εἰδωλοπλατρία, ἔνεκα τῶν ὁποίων ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπάνω στους ἀπειθεῖς ἀνθρώπους. Αὐτὰ ἀκολουθοῦσατε καὶ σεῖς κάποτε, ὅταν ζούσατε αὐτὴν τὴν ζωὴν. Ἀλλὰ τώρα ἀποβάλλετε καὶ σεῖς ὅλα αὐτὰ, τὴν ὀργή, τὸ θυμὸ, τὴν κακία, τὴ δυσφήμιση, τὴν αἰσχρολογία τοῦ στόματος. Μὴ ἴετε ψέματα ὁ ἕνας στὸν ἄλλον, ἀφοῦ ἔχετε ἀποβάλλει τὸν παλαιὸ ἀνθρώπο μὲ τὰς πράξεις του, καὶ ἔχετε ἐνδυθεῖ τὸν νέον, ὁ ὁποῖος ἀνανεοῦται εἰς ἐπίγνωσιν κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Δημιουργοῦ του. Τώρα δὲν ὑπάρχει πλεόν Ἑλληνας καὶ Ἰουδαίους, περιτμημένους καὶ ἀπερίτμητους, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ ὁ Χριστός εἶναι τὰ πάντα καὶ εἰς πάντας.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήτων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐδ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ νεκρώνει τοὺς ἔνδον σκώληκας· ἐλευθερωνόμαστε «ἂν πίνωμεν ποτόν νεκρῶσαι δυνάμενον τοὺς ἔνδον σκώληκας καὶ ὄφεις» (Χρυσόστομος). Ὅταν ἀγωνιζόμαστε ἐναντίον τῶν παθῶν σταθερῶς, ὁ Θεὸς τὸν ἀγῶνα μας αὐτὸ τὸν ἠογίζει ὡς στέφανο μαρτυρίου.

Πάθη ἔχομε ὅλοι οἱ ἀνθρώποι καὶ μάλιστα μεγάλα, ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθουμε νὰ τὰ πολεμᾶμε μετὰ γενναιοῦτος καὶ ἀποφασιστικῆς ἀντιστάσεως καὶ νὰ μὴν ὀλιγωροῦμε καὶ ἀμελοῦμε καὶ δείχνουμε ἐγκληματικὴ ἀδιαφορία γι' αὐτὰ. Μέσα στὴν Ἐκκλησία μας πήραμε ὅπλα γιὰ νὰ πολεμοῦμε κι ὄχι γιὰ νὰ τεμπελιάζουμε. Πολὺ περισσότερο, ἐάν μὲ ἐπίγνωση καλλιεργοῦμε τὰ πάθη καὶ τίς ἀμαρτίες, δέ θά βροῦμε σωτηρία ἀπὸ τὸ Θεό. Ὁ Θεὸς δέ μετράει τὰ πάθη μας, ὅσο ὑπολογίζει τὴν ἀγωνιστικὴν μας διάθεση. Δέν εἶναι ἕνας δικαστής, ἀλλ' εἶναι πατέρας καὶ μάλιστα πατέρας φιλόστοργος. Δέν δίνουμε τὴ συγκατάθεσή μας στὰ πάθη, ἀλλὰ τὰ πολεμᾶμε καὶ ζητᾶμε τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Μόνοι μας δέν μπορούμε νὰ νικήσουμε τὰ πάθη μας, ἀλλὰ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ μπορούμε νὰ τὰ βάλουμε ὑπὸ ἔλεγχο κι ἂν θέλει Ἐκεῖνος μπορούμε καὶ νὰ τὰ νικήσουμε καὶ ἔτσι νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὸ βόρβορο τῶν παθῶν πού εἶναι ἡ μάλιστα τῆς ψυχῆς μας. Μεγάλῃ βοήθεια νὰ παίρνουμε ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες τῶν ἁγίων πού ἐνῶ τοὺς πολεμοῦσαν τὰ πάθη, αὐτοὶ ἤλπιζαν στὸ ἔλεγχο τοῦ Θεοῦ καὶ ἔτσι στὸ τέλος βγῆκαν νικητές. Αὐτὸ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς τῶν ἁγίων ἄς ἀκολουθήσουμε κι ἐμεῖς, ὥστε νὰ βγοῦμε στὸ τέλος τῆς διαδρομῆς τῆς ζωῆς μας νικητές. Ἀμήν.

† Ὁ Ἐδερ. Ἰω.

11 Δεκεμβρίου 2005: ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ
Τῶν ἁγίων προπατόρων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, Χριστοῦ Δανιὴλ καὶ Λουκᾶ τοῦ
νέου, τῶν στυλιτῶν († 970 - 980).
Ἦχος: πλ. δ΄ – Ἐωθινόν: Γ΄ – Ἀπόστολος: Κολ. γ΄ 4 - 11 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιδ΄ 16-24,
Ματθ. κβ΄ 14.
Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 18 Δεκεμβρίου, Πρό τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.
Ἀπόστολος: Ἐβρ. ια΄ 9-10, 32 - 40 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. α΄ 1-25.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

«ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ»

τοῦ καθηγητοῦ Ἀνδρέα Θεοδώρου (†), σέ δύο τόμους.

- Ὑπάρχει Θεός; Τί εἶναι ὁ Θεός. Τί εἶναι τό προπατορικό ἁμάρτημα. Τί εἶναι ἡ Ἐκκλησία; Γιατί δέν χειροτονοῦνται οἱ γυναῖκες; Ὑπάρχει ἀπόλυτος προορισμός; Πῶς θά ἀναστηθοῦν οἱ νεκροί; Σέ τέτοια καί σέ πολλά περισσότερα ἐρωτήματα ἀπαντᾷ ὁ συγγραφέας.
- Ἀπαντήσεις σέ ἐρωτήματα δογματικά, πού παρουσιάζουν διαυγή καί ξεκάθαρο τό δογματικό λόγο τῆς ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας στόν Α΄ τόμο, καί σέ συγκριτική σχέση μέ τά δόγματα τῶν ἑτερόδοξων Ἐκκλησιῶν στόν Β΄ τόμο.
- Σκοπός τοῦ συγγραφέα τό νά βοηθήσει τόν ὀρθόδοξο ἀναγνώστη νά ἐμβαθύνει περισσότερο στό θησαυρό τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, στό λυτρωτικό λόγο τοῦ Θεοῦ καί στά δόγματα τῆς Πίστεως. Σέ μορφή ἐρωταποκρίσεων προσφέρεται τό περιεχόμενο τῶν βιβλίων, ὥστε νά γίνεται εὐκολότερη ἡ πρόσβαση στό ἀκατάληπτο θεῖο μυστήριον.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στήν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὁμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καί ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στόν Ἱ. Προσκυνηματικό Ναό Ἁγίας Βαρβάρας στόν ὀμώνυμο Λῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καί ὁμιλεῖ ἕνας ἀπό τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἱ. Ιαοῖου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τόν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>
